

ΕΡΓΑΣΙΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ:

"Μοντέλα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών"
(ΜΕΑ: 301)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

"Αντιλήψεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη Συμβολή
Επιμορφωτικών Δράσεων στην Επαγγελματική τους Ανάπτυξη."

Φοιτήτρια: Σαρακανίδου Ελισάβετ (Α.Μ.:1037, Γ' εξάμηνο φοίτησης)
Διδάσκων: κ. Βασίλειος Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΟΠΟΣ

3

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

4

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

6

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

14

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

19

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

22

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ,
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

23

Σκοπός:

Η παρούσα εργασία εξετάζει τη σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, αναδεικνύοντας:

- Τη συμβολή της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην επαγγελματική τους ανάπτυξη.
- Τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συσχέτιση των δύο εννοιών.

Ερευνητικά ερωτήματα:

- Πως αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί τη σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης;
- Ποιους παράγοντες θεωρούν οι εκπαιδευτικοί ότι ενισχύουν ή περιορίζουν τη θετική επίδραση της επιμόρφωσης στην επαγγελματική τους ανάπτυξη;
- Σε ποιο βαθμό οι επιμορφωτικές δράσεις ανταποκρίνονται στις πραγματικές επαγγελματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών;

Εισαγωγή

- Εννοιολογική αποσαφήνιση της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.

- Τύποι και μοντέλα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.

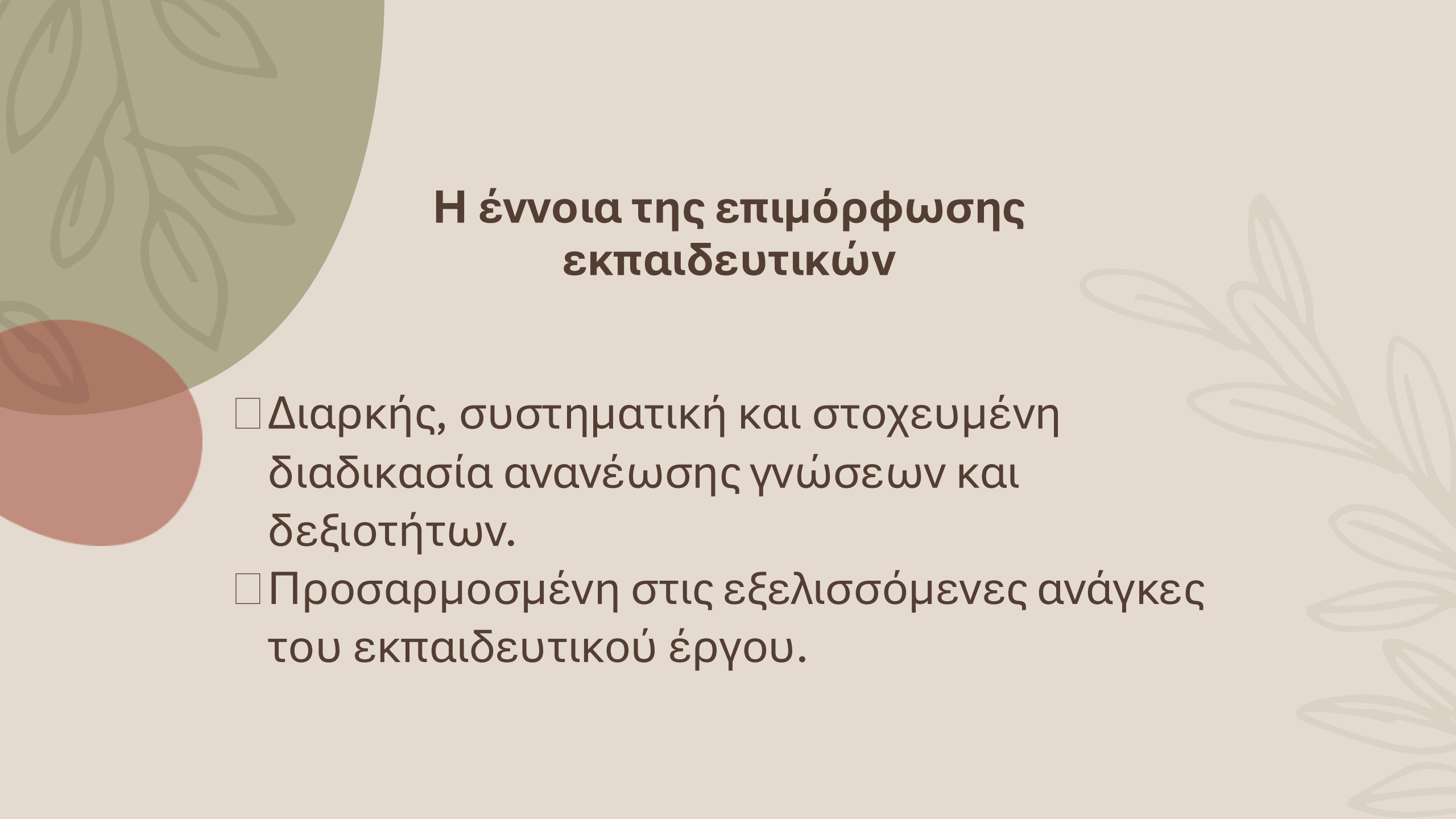
- Εννοιολογική αποσαφήνιση της επαγγελματικής ανάπτυξης.

- Παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

- Ανασκόπηση προηγούμενων ερευνών.

Η έννοια της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών

- ☐ Διαρκής, συστηματική και στοχευμένη διαδικασία ανανέωσης γνώσεων και δεξιοτήτων.
- ☐ Προσαρμοσμένη στις εξελισσόμενες ανάγκες του εκπαιδευτικού έργου.

Μορφές επιμόρφωσης εκπαιδευτικών

- **Τυπική:** οργανωμένα προγράμματα κατάρτισης, σεμινάρια, εργαστήρια και πανεπιστημιακά μαθήματα, τα οποία σχεδιάζονται και υλοποιούνται από επίσημους φορείς, όπως υπουργεία, πανεπιστήμια ή εκπαιδευτικά ινστιτούτα.
- **Άτυπη:** μέσα από την καθημερινή διδακτική πρακτική, την αλληλεπίδραση με συναδέλφους και την αυτομόρφωση.

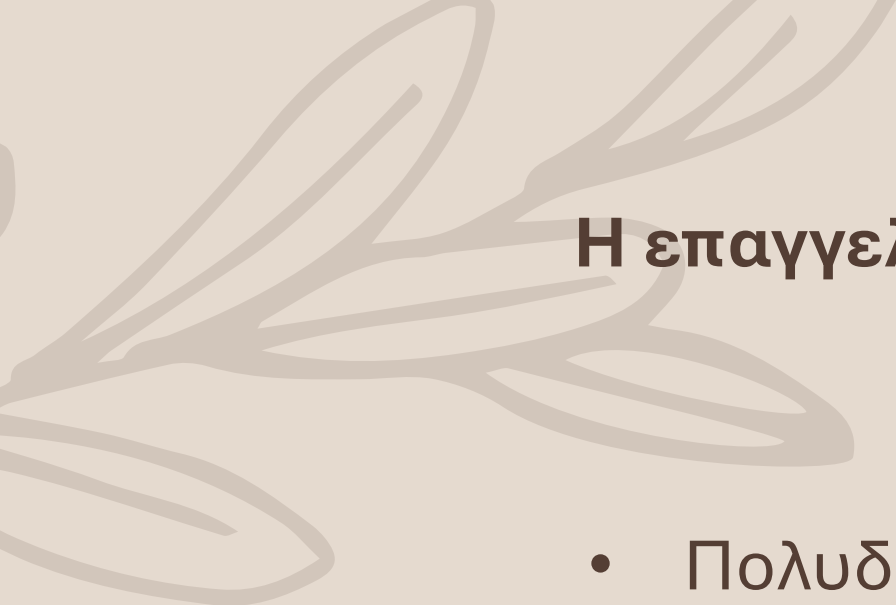
Μοντέλα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών

- Δράσεις για τον εκπαιδευτικό
- Δράσεις για τη σχολική μονάδα
- Δράσεις για το εκπαιδευτικό προσωπικό

Δημιουργία
επαγγελματικών δικτύων
και κοινοτήτων
πρακτικής.
Συνεχή ανταλλαγή
γνώσεων και εμπειριών.

Προσωπική του ανάπτυξη.
κοινωνικές και
ψυχοσυναισθηματικές
δεξιότητες.
Αναστοχαστικής
επαγγελματικής ταυτότητας.

Συλλογική μάθηση
Αυτοαξιολόγηση Οργανω
σιακή βελτίωση

Η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών

- Πολυδιάστατη και διαρκή διαδικασία, η οποία συνδέεται με τη συνεχή μάθηση, την επαγγελματική ταυτότητα και τη βελτίωση της διδασκαλίας.
 - Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να ανταποκρίνονται σε κοινωνικές και επαγγελματικές μεταβολές.
-
-

Παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική ανάπτυξη:

Ατομικοί

- Προσωπικές αξίες
- Επαγγελματικές φιλοδοξίες
- Κίνητρα μάθησης

Οργανωσιακοί

- Παροχή χρόνου
- Πόρων
- Ευκαιριών

Θεσμικοί Κοινωνικοί

- Χρηματοδότηση
- Κανονισμοί
- Υποστήριξη

Η Συμβολή της Επιμόρφωσης στην Επαγγελματική Ανάπτυξη

- Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών έχει αναγνωριστεί ως βασικός παράγοντας που επηρεάζει τη συνολική επαγγελματική ανάπτυξή τους.
- Η επιμόρφωση μπορεί να ενισχύσει την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών ➡ άρτια οργανωμένη, ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες τους.

Η Συμβολή της Επιμόρφωσης στην Επαγγελματική Ανάπτυξη

- Οι εκπαιδευτικοί, όταν είναι **ενεργοί συμμετέχοντες** σε διαδικασίες επιμόρφωσης, αναπτύσσουν κριτική σκέψη και ενισχύουν τις συνεργατικές τους δεξιότητες.
- Η ενδοσχολική επιμόρφωση μπορεί να λειτουργήσει ως βασικός μηχανισμός επαγγελματικής ανάπτυξης, όταν εντάσσεται σε ένα πλαίσιο **συνεργασίας, ανταλλαγής εμπειριών** και συνεχούς **ανατροφοδότησης** μεταξύ των εκπαιδευτικών.
- Οι επιμορφωτικές δράσεις στην Ελλάδα και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δεν συνδέονται επαρκώς με τις **πραγματικές ανάγκες** του σχολείου και τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις.

Συμπεράσματα

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επαγγελματική τους ανάπτυξη.

Ωστόσο, εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων που σχετίζονται με τον σχεδιασμό, τη διάρκεια, τη συνάφεια με τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και την υποστήριξη στο σχολικό περιβάλλον.

Μεθοδολογία Έρευνας

- **Ποιοτική** Ερευνητική Προσέγγιση.
- **Δείγμα:** 14 εν ενεργεία εκπαιδευτικοί από την ολομέλεια της ελληνικής επικράτειας.
- **Δειγματοληψία** ποσοτώσεων.
- **Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων:** ημιδομημένη συνέντευξη.
- **Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων:** ηχογράφηση και απομαγνητοφώνηση.

Ημιδομημένη Συνέντευξη

Θεματική ενότητα 1: Σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης.

(ερευνητικό ερώτημα 1)

Ερωτήσεις:

- Πώς ορίζετε την «επαγγελματική ανάπτυξη» στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού σας έργου;
- Ποιες αλλαγές έχετε παρατηρήσει στο επαγγελματικό σας έργο μετά από επιμορφωτικές δράσεις; Θα μπορούσατε να δώσετε κάποιο συγκεκριμένο παράδειγμα;
- Ποιες μορφές επιμόρφωσης θεωρείτε ότι συμβάλλουν περισσότερο στην επαγγελματική σας ανάπτυξη; Για ποιον λόγο;

Ημιδομημένη Συνέντευξη

Θεματική ενότητα 2: Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης.

(ερευνητικό ερώτημα 2)

Ερωτήσεις:

- Υπάρχουν εμπόδια ή δυσκολίες που περιορίζουν τη σύνδεση των επιμορφώσεων με την επαγγελματική σας πορεία; Αν ναι, ποια;
- Πώς επηρεάζουν οι συνθήκες του σχολείου (υποστήριξη διεύθυνσης, συνεργασία συναδέλφων, διαθέσιμος χρόνος) τη σχέση των επιμορφωτικών δράσεων με την επαγγελματική σας ανάπτυξη;
- Ποια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών δράσεων θεωρείτε ότι επηρεάζουν τη συμβολή τους στην επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Ημιδομημένη Συνέντευξη

Θεματική ενότητα 3: επιμόρφωση και επαγγελματικές ανάγκες εκπαιδευτικών.

(ερευνητικό ερώτημα 3)

Ερωτήσεις:

- Πώς αποτιμάτε τη συνάφεια των επιμορφώσεων με τις καθημερινές προκλήσεις του εκπαιδευτικού έργου;
- Ποιες πτυχές της δουλειάς σας (διαχείριση τάξης, διαφοροποιημένη διδασκαλία, αξιολόγηση) θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνονται περισσότερο στις επιμορφωτικές δράσεις;
- Τι θα μπορούσε να γίνει ώστε οι επιμορφώσεις να ανταποκρίνονται καλύτερα στις επαγγελματικές σας ανάγκες;

Πιλοτική συνέντευξη

Κατανόηση
και σαφήνεια

Διάρθρωση

Συμμετοχή

Χρονική
διάρκεια

Τεχνικός
έλεγχος

Αποτελέσματα

Ερευνητική / Θεματική Ενότητα	Σύνολο αναφορών	Αναλογία %
Σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης	48	100%
Επιμόρφωση ως συνεχής διαδικασία εξέλιξης	18	37,5%
Επαγγελματική ανάπτυξη ως βελτίωση διδακτικής πρακτικής	16	33,3%
Αλλαγή στάσεων και επαγγελματικής ταυτότητας	14	29,2%

- Σ.1 «για μένα επαγγελματική ανάπτυξη είναι να μην μένω στάσιμη, να προσπαθώ συνέχεια να γίνομαι καλύτερη μέσα στην τάξη»
- Σ.3 «να δοκιμάζω άλλους τρόπους και να βλέπω τι δουλεύει με τα παιδιά και τι όχι»
- Σ.2 «με τα χρόνια αλλάζεις στάση και νιώθεις πιο σίγουρος για τη δουλειά σου»

Αποτελέσματα

Ερευνητική / Θεματική Ενότητα	Σύνολο αναφορών	Αναλογία %
Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχέση επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης.	62	100%
Ποιότητα και πρακτικός χαρακτήρας επιμορφώσεων	22	35,5%
Οργανωτικοί και θεσμικοί περιορισμοί	18	29,0%
Προσωπικά κίνητρα και επαγγελματική διάθεση	12	19,4%
Εμπόδια εφαρμογής στην πράξη	10	16,1%

- Σ.8 «όταν σου δείχνουν παραδείγματα και πώς μπορείς να τα εφαρμόσεις, τότε παίρνεις κάτι ουσιαστικό»
- Σ.6 «πολλές φορές δεν υπάρχει ο χρόνος να εφαρμόσεις όσα έμαθες»
- Σ.10 «όταν νιώθεις ότι σε σέβονται, έχεις περισσότερη όρεξη να συμμετέχεις»
- Σ.2 «Επίσης, κάποιες επιμορφώσεις είναι πολύ θεωρητικές και δεν λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της τάξης, οπότε δυσκολεύεται να τις συνδέσεις με την καθημερινή σου δουλειά.»

Αποτελέσματα

Ερευνητική / Θεματική Ενότητα	Σύνολο αναφορών	Αναλογία %
Επιμορφωτικές δράσεις και επαγγελματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών	54	100%
Αντιστοίχιση επιμορφώσεων με ανάγκες τάξης	21	38,9%
Ανάγκη για πρακτικά εργαλεία και εφαρμογές	19	35,2%
Συμμετοχή εκπαιδευτικών στον σχεδιασμό επιμορφώσεων	14	25,9%

- Σ.11 «οι τάξεις είναι πολύ διαφορετικές και χρειαζόμαστε πρακτικά εργαλεία»
- Σ.9 «όταν φεύγεις από μια επιμόρφωση με κάτι συγκεκριμένο να εφαρμόσεις, τότε έχει νόημα»
- Σ.3 «θα έπρεπε να μας ρωτάνε περισσότερο και να ξεκινάνε από τις ανάγκες μας»

Συζήτηση

- Ένα από τα κύρια ευρήματα της έρευνας είναι ότι οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται την επιμόρφωση ως μια **διαρκή διαδικασία επαγγελματικής εξέλιξης**, η οποία συνδέεται άμεσα με τη συνεχώς εξελισσόμενη **διδασκτική τους πρακτική**.
- Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα τους βοήθησε να αναπτύξουν μεγαλύτερη **αυτοεκτίμηση** και να ενισχύσουν την **επαγγελματική τους ταυτότητα**.
- Η σημασία του **ποιοτικού** και **πρακτικού** χαρακτήρα των επιμορφωτικών προγραμμάτων για την πραγματική επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.
- Ωστόσο, ακόμα και υψηλής ποιότητας επιμορφωτικά προγράμματα δεν εξασφαλίζουν απαραίτητως επαγγελματική ανάπτυξη, όταν παρεμβάλλονται θεσμικοί ή οργανωσιακοί **περιορισμοί**, καθώς και προσωπικοί παράγοντες των εκπαιδευτικών.

Συμπεράσματα

Η επιμόρφωση αντιλαμβάνεται
από τους εκπαιδευτικούς ως
ουσιαστικός παράγοντας
επαγγελματικής ανάπτυξης.

Υποστηρίζεται από ένα ευνοϊκό
θεσμικό και οργανωσιακό
πλαίσιο.

Όταν συνδέεται άμεσα με την
εκπαιδευτική πράξη,
ανταποκρίνεται στις πραγματικές
επαγγελματικές τους ανάγκες

Περιορισμοί

- Το **μέγεθος του δείγματος** ήταν περιορισμένο (14 συμμετέχοντες), γεγονός που δεν επιτρέπει τη **γενίκευση των ευρημάτων** στον ευρύτερο πληθυσμό.
- Η **ημιδομημένη συνέντευξη**, η οποία, παρότι προσφέρει σε βάθος και πλούσια δεδομένα, ενδέχεται να επηρεάζεται από την **υποκειμενικότητα** τόσο των συμμετεχόντων όσο και του ερευνητή.
- Οι **απαντήσεις** των συμμετεχόντων βασίστηκαν στην προσωπική τους εμπειρία και αυτοαναφορά, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε **κοινωνικά επιθυμητές** απαντήσεις.

Προτάσεις

Ανασχεδιασμός
επιμορφωτικών
δράσεων

Διερεύνηση της σχέσης
επιμόρφωσης και επαγγελματικής
ανάπτυξης σε διαφορετικά
εκπαιδευτικά πλαίσια και
βαθμίδες εκπαίδευσης.

Διερεύνηση του ρόλου του
σχολικού και θεσμικού πλαισίου
στη διαμεσολάβηση της
επιμόρφωσης και της
επαγγελματικής ανάπτυξης.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ
!!!**